

แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอย
ทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษานครพนม เขต 2

Guidelines for the Development of Learning Loss Recovery of Schools under
Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

¹วาสนา อานุพันธ์, ²สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ และ ³จารุวรรณ เขียวน้ำชุม

¹Wassana Anuphan, ²Sumalee Sriputtarin, and ³Jaruwan Kheawnamchum

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Faculty of Education, Nakhon Phanom University, Thailand

E-mail: ¹666150110342@npu.ac.th, ²sumaleesriput@hotmail.com, ³jaruwan_jaru@npu.ac.th

Received January 18, 2025; Revised February 17, 2025; Accepted March 1, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน 2) ประเมินความต้องการจำเป็น 3) พัฒนาแนวทางพัฒนาการดำเนินการ และ 4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา พื้นที่วิจัย คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 232 คน โดยใช้เกณฑ์ร้อยละและวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 3 ฉบับ คือ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง 3) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ตามลำดับ 2) ความต้องการจำเป็นมีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม ได้แก่ การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต การเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหาร การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการ

ของผู้เรียน และการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

3) แนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ มี 7 ด้าน รวมทั้งสิ้น 35 แนวทาง และ 4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนา พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยนี้โรงเรียนสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นแนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ: ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้; แนวทางการพัฒนาการดำเนินการ; การประเมินความต้องการจำเป็น

Abstract

This article aimed to 1) examine the current and desirable situations of learning loss recovery implementation of schools; 2) assess the needs of learning loss recovery implementation of schools; 3) develop guidelines for implementing learning loss recovery of schools; and 4) evaluate the suitability and possibility for the guidelines of learning loss recovery implementation of schools. The sample group comprised 232 school administrators and teachers. The sample size was determined using percentage criteria, and Stratified Random Sampling was employed. There were 3 instruments used in this research: 1) a questionnaire; 2) a structured interview form; and 3) a suitability and feasibility assessment form. The statistical tools used for data analysis included percentage, mean, standard deviation, and the Modified Priority Needs Index (PNI Modified).

The research results revealed that (1) the overall current situations and desirable situations of learning loss recovery implementation of schools was at a high level and highest level, respectively; (2) the needs were higher than the overall value, included creating a positive attitude towards learning management and good health of students, both physical and mental health, empowering teachers and administrators, designing new learning management processes that responded to the changing context and needs of students, and improving learning management by using technology systematically and efficiently; (3) the overall development guidelines consisted of seven aspects, total of 35 approaches; and (4) the results of the overall development evaluation revealed that the suitability was at a highest level and the possibility was at the highest level. This research school can use the information obtained as a guideline for developing measures to reverse the school's learning recession to be efficient and effective.

Keywords: Learning Loss; Guidelines for Developing Operations; Needs Assessment

บทนำ

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 อย่างต่อเนื่องทั่วโลก ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อการพัฒนาประเทศ ในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสาธารณสุข เศรษฐกิจ สังคม รวมทั้ง ด้านการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นต้องปิดการเรียนการสอนใน สถานศึกษา เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเฉพาะ ในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 อย่างรุนแรงนั้น สถานศึกษาต้องปิดอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีการศึกษา ภาวะวิกฤติดังกล่าวส่งผล กระทบต่อระบบการศึกษาไทยอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน ทั้งต่อครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ ทางการศึกษาโดยรวม ทำให้เห็นจุดอ่อนที่ชัดเจนของระบบการศึกษาไทยในการรองรับการ เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ได้ดำเนินการศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 โดยคณะวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ได้ศึกษากลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จนถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 รวม 2,528 คน จากผลการศึกษาสภาพปัญหาและสาเหตุภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 เชิงคุณภาพ พบว่า ภาวะ ถดถอยทางการเรียนของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษา เกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ด้านความรู้ ด้านทักษะการอ่านและคณิตศาสตร์ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ไม่กล้าตอบคำถาม การ ขาดการมีส่วนร่วมในชั้นเรียน การทำงานร่วมกับผู้อื่นลดลง อันมีสาเหตุมาจาก การขาดแรงจูงใจใน การเรียน ความสนใจ และความมั่นใจของนักเรียนลดลง รวมถึงความไม่พร้อมของสื่ออุปกรณ์และ เทคโนโลยี (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

ในปีการศึกษา 2566 ที่ผ่านมา นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีการคัดกรองผู้เรียน ระดับชั้น ป.1 – ม.3 ที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ผลการคัดกรองพบว่า ในประเด็นความสามารถในด้านการอ่านออก ด้านเขียนได้และด้านคิดเลข เป็น ร้อยละ 79.17, 68.5 และ 68.93 ตามลำดับในแต่ละด้านมีนักเรียนที่มีภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ จึงต้องเร่งดำเนินการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนกลุ่มนี้ (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2, 2566) และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีการขับเคลื่อนนโยบาย จุดเน้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และ นโยบายกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 โรงเรียนในสังกัดให้ดำเนินการ ตามมาตรการฟื้นฟูของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เร่งแก้ปัญหา กลุ่ม ผู้เรียนที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 โดยเพิ่มโอกาสในการเข้าถึง การศึกษาฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss Recovery) ให้กับผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้ง

ลดความเครียดและสุขภาพจิตของผู้เรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2, 2567)

บทความนี้นำเสนอสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ซึ่งเป็นข้อมูลนำไปสู่แนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการพัฒนาทางการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สามารถปรับตัวให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมและโรคร้ายอุบัติใหม่ต่าง ๆ ได้ และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพและขับเคลื่อนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
2. เพื่อประเมินความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2
4. เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารแนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประกอบการวิจัย ดังต่อไปนี้

ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง การสูญเสียโอกาสของผู้เรียนที่ไม่ได้รับการพัฒนาตามที่ควรทั้งด้านความรู้ ทักษะภาษา ทักษะด้านคณิตศาสตร์ และคุณลักษณะ ไม่ได้รับการพัฒนาตามช่วงวัย ความรู้เดิมที่มีสูญหายหรือลดน้อยลง ผู้เรียนขาดทักษะด้านต่างๆ อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้ผู้เรียนขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้และมีการเปลี่ยนแปลงในการเรียนรู้มีทิศทางการลดลง

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการ/แนวทางที่ทำให้ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานลดลง 7 ด้าน ประกอบด้วย

1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน หมายถึง การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน จัดการเรียนรู้แบบบูรณาการเชื่อมโยงประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน จัดการเรียนรู้แบบนำตนเองหรือกำกับตนเองในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนรายบุคคล จัดกิจกรรมที่พัฒนาทักษะสังคมและอารมณ์ของผู้เรียน สร้างสรรค์ พัฒนา และจัดสรรสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมและพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างหลากหลาย รวมถึงการปรับรูปแบบและวิธีการวัดและประเมินผล

2) การเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการ/ วิธีการหรือรูปแบบต่างๆที่นำมาใช้ในการเพิ่มความสามารถในการสอนของครูและการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลของครู ปรับบทบาทครูและผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นโค้ชหรือผู้อำนวยการความสะดวก ในการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ในการจัดการเรียนรู้โดยพัฒนากระบวนการทัศน์ใหม่ เสริมสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการบริหารและจัดการเรียนรู้ เน้นการปฏิบัติและสามารถนำไปใช้พัฒนาการเรียนการสอนได้ จัดให้มีศูนย์พัฒนาครูเพื่อฟื้นฟูคุณภาพการเรียนรู้

3) การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง หมายถึง กระบวนการ/ วิธีการหรือรูปแบบต่างๆที่นำมาใช้ในการสร้างการมีส่วนร่วมที่มีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง สร้างปฏิสัมพันธ์และสัมพันธ์ภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอนและผู้ปกครอง ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการฟื้นฟูการศึกษาจากภาคส่วนต่างๆ

4) การพัฒนาคคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา หมายถึง กระบวนการ/ วิธีการหรือรูปแบบต่างๆที่นำมาใช้ในการจัดการสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา คคลังสื่อกลางในการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครู ผู้เรียนและผู้ปกครอง บูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นโดยการออกแบบระบบกลางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

5) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต หมายถึง การปรับความคิดเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาพของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เสริมสร้างความคิดเชิงบวกในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อเทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน จัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคม อารมณ์ของผู้เรียนขึ้นในสถานศึกษา

6) การยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ หมายถึง การเพิ่มขีดความสามารถในการจัดการเรียนรู้ โดยใช้สื่อ เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ นวัตกรรม จัดสรร อินเทอร์เน็ตฟรีเพื่อการศึกษา จัดกาอุปกรณ์ เครื่องมือและโปรแกรมที่ทันสมัยแก่สถานศึกษาและ ครูผู้สอน จัดตั้งศูนย์สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา พัฒนาแพลตฟอร์มการเรียนรู้ที่หลากหลาย รวมถึงการได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายหรืออุปกรณ์แก่ผู้เรียนในการเรียนรู้ทางไกล อย่างมีประสิทธิภาพ

7) การจัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ หมายถึง การสร้างความมั่นใจในชีวิตว่ามีความปลอดภัย มีกำลังใจในการทำงาน ในการเดินทาง ให้แก่ครูและนักเรียน สร้างระบบ และกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน

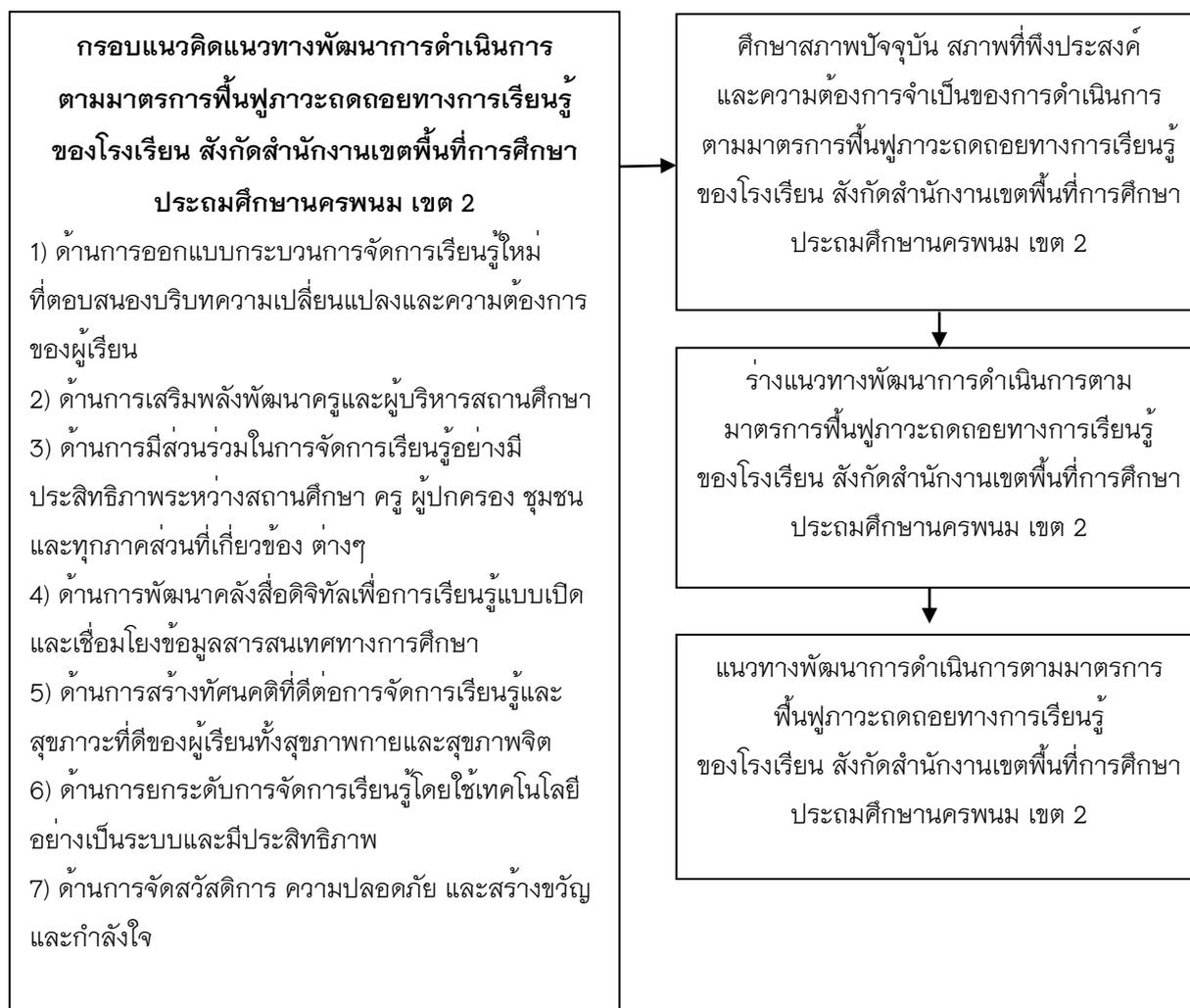
แนวทางฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะ ถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามกรอบมาตรการฟื้นฟูผู้เรียนในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2565), United Nations Children's Fund (UNICEF) (2022), Education Development Trust (2020), อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล และ คณะ (2565) โดยทำการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางพัฒนาการดำเนินการตาม มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ประกอบด้วย 7 ด้าน ได้แก่

1. ด้านออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความ ต้องการของผู้เรียน
2. ด้านเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา
3. ด้านสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่างๆ
4. ด้านการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทาง การศึกษา
5. ด้านสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกาย และ สุขภาพจิต
6. ด้านยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
7. ด้านจัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนาแบบผสมวิธี พื้นที่วิจัยคือโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2 โดยแบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครพนม เขต 2 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามกรอบแนวคิดทั้ง 7 ด้าน โดยเก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์ร้อยละและวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 232 คน ซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน และครู จำนวน 182 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 2 ฉบับ ๆ ละ 49 ข้อ คือ 1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .26-.78 มีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ .95 โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 232 ฉบับ ได้คืน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 2) แบบสอบถามสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหาอยู่ระหว่าง .80-1.00 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .42-.87 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98 โดยจัดส่งแบบสอบถามไปทั้งหมด 232 ฉบับ ได้คืน 232 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟู

ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยนำข้อมูลจากการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์มาคำนวณหาค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุงโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) เพื่อจัดลำดับความต้องการจำเป็น (สุวิมล ว่องวาณิช. 2562)

สถิติในระยาะที่ 1 ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าความถี่ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง

ระยาะที่ 2 การพัฒนาแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มี 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ตามกรอบแนวคิดทั้ง 7 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบท ความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน (2) ด้านเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา (3) ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ (4) ด้านการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัล (5) ด้านการทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสขุภาวะที่ดีของผู้เรียน (6) ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบ (7) ด้านการจัด

สวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้างขวัญกำลังใจ มีผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 3 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา rays ข้อเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

ขั้นตอนที่ 2 ร่างแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์จากข้อที่ 1 และข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารจากบทที่ 2 จากหัวข้อแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ตามกรอบแนวคิดทั้ง 7 ด้าน แล้วร่างแนวทางพัฒนาการดำเนินงานแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน มีการประเมินคุณภาพเครื่องมือวิจัย ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา rays ข้อเท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

ผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลโดยแสดงค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และระดับการแปลผลจากค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้ ช่วงคะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด, 3.51-4.50 หมายถึง ระดับมาก, 2.51-3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง, 1.51-2.50 หมายถึง ระดับน้อย และ 1.00-1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการแปลผลความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟู ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการออกแบบกระบวนการจัดการ เรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลง และความต้องการของผู้เรียน	4.27	.40	มาก	4.64	.23	มากที่สุด
2. ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหาร สถานศึกษา	4.24	.44	มาก	4.63	.27	มากที่สุด
3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ต่างๆ	4.25	.44	มาก	4.59	.26	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบ เปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	4.30	.45	มาก	4.65	.23	มากที่สุด
5. ด้านการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และ สุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต	4.24	.42	มาก	4.63	.26	มากที่สุด
6. ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	4.24	.41	มาก	4.60	.23	มากที่สุด
7. ด้านการจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้าง ขวัญและกำลังใจ	4.34	.33	มาก	4.66	.24	มากที่สุด
รวม	4.27	.23	มาก	4.63	.12	มากที่สุด

ตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ($\bar{X} = 4.24 - 4.34$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 7 การจัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.34$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 2 ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่ 5 ด้านการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต และด้านที่ 6 ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.24$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 7 ด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 7 ด้านการจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้าง

ขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.66$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 3 การสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.59$)

การประเมินความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ผลการวิจัย พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย คือ ด้านสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน และด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นแบบปรับปรุง ($PNI_{Modified}$) และลำดับความต้องการจำเป็นของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ของโรงเรียน	D	I	$PNI_{Modified}$	ลำดับ ความ ต้องการ จำเป็น
1. ด้านการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนอง บริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน	4.27	4.64	.087	3
2. ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา	4.24	4.63	.092	2
3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมี ประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่างๆ	4.25	4.59	.078	6
4. ด้านการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิด และเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	4.30	4.65	.082	5
5. ด้านการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดี ของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต	4.24	4.63	.093	1
6. ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยี อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	4.24	4.60	.085	4
7. ด้านการจัดสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างและขวัญกำลังใจ	4.34	4.66	.074	7
รวม	4.27	4.63	.084	-

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีค่าดัชนีการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

โดยรวมมีค่าเท่ากับ .084 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม คือด้านที่ 5 การทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียน ($PNI_{Modified} = .093$) ด้านที่ 2 การเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ($PNI_{Modified} = .092$) ด้านที่ 1 การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน ($PNI_{Modified} = .087$) และด้านที่ 6 ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ($PNI_{Modified} = .085$) ตามลำดับ

แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

(1) การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน โรงเรียนควรประชุมวางแผนการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ ระหว่างครูและผู้บริหาร ออกแบบการจัดการเรียนรู้ในลักษณะเชิงรุก (Active Learning) มีการวางแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุกและบูรณาการด้วยวิธีที่หลากหลาย และใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย

(2) การเสริมพลังครูและผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนควรส่งเสริม สนับสนุนครูเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ควรเผยแพร่ ถ่ายทอดประสบการณ์ของครูและผู้บริหารสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และจัดอบรมครูเพื่อพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมนักเรียนแต่ละช่วงวัย

(3) การมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง โรงเรียนควรสร้างความร่วมมือกับเครือข่ายในการพัฒนาการเรียนรู้อะไรก็ตามของผู้เรียน และโรงเรียนควรเข้าร่วมกิจกรรมกับชุมชน

(4) ด้านการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา โรงเรียนควรมีการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและฐานข้อมูลดิจิทัลในการจัดการเรียนรู้ ควรมีระบบจัดเก็บสื่อดิจิทัลและควรมีสื่อ นวัตกรรม และแหล่งเรียนรู้สำหรับครูผู้สอนและนักเรียน

(5) การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต โรงเรียนควรสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ควรจัดโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนและควรสร้างระบบการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพจิตในการดูแลช่วยเหลือผู้เรียน

(6) ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย โรงเรียนควรส่งเสริมให้ครูพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเผยแพร่การใช้สื่อ นวัตกรรมและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล และควรมีการใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระหว่างครู นักเรียน ผู้ปกครอง

(7) ด้านการจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้างขวัญและกำลังใจ โรงเรียนควรมีมาตรการป้องกันความปลอดภัยของผู้เรียนและครูผู้สอน โรงเรียนควรมีการให้รางวัลหรือการแสดงความยินดีกับความสำเร็จ

การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ผลการวิจัยพบว่า การประเมินความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 มี 7 ด้าน โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยการคัดเลือกข้อที่มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป เป็นข้อที่ใช้ได้ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน	5.00	.00	มากที่สุด	4.80	0.22	มากที่สุด
2. ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา	5.00	.00	มากที่สุด	4.64	0.17	มากที่สุด
3. ด้านการสร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครูผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต่างๆ	5.00	.00	มากที่สุด	4.72	0.39	มากที่สุด
4. ด้านการพัฒนาคลังสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา	5.00	.00	มากที่สุด	4.72	0.39	มากที่สุด
5. ด้านการทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต	5.00	.00	มากที่สุด	4.84	0.22	มากที่สุด
6. ด้านการยกระดับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	5.00	.00	มากที่สุด	4.72	0.39	มากที่สุด
7. ด้านการจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้างขวัญกำลังใจ	5.00	.00	มากที่สุด	4.72	0.39	มากที่สุด
รวม	5.00	.00	มากที่สุด	4.78	0.22	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 5.00$)

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 7 ด้าน ($\bar{X} = 4.64-4.84$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านด้านการทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ($\bar{X} = 4.84$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.64$)

อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้างขวัญกำลังใจ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้างขวัญกำลังใจ การสร้างความมั่นใจในชีวิตเกี่ยวกับความปลอดภัย สุขภาพจิตใจพร้อมในการทำงาน ในการเดินทาง ให้แก่ครูและนักเรียน สร้างระบบและกลไกการดูแลความปลอดภัยของสถานศึกษาให้แก่ผู้เรียนอย่างมีคุณภาพและได้มาตรฐาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญธำรา พุ่มพฤษย์ และ คณะ (2566) ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการศึกษาของนักเรียนทั้งในระยะสั้น เช่น การสร้างความกังวล ความเครียด ความแปลกแยกโดดเดี่ยว ภาวะซึมเศร้าหรือแม้แต่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง และผลกระทบในระยะยาวต่อการพัฒนาทักษะของนักเรียนในช่วงต่อไปของชีวิต คณะเสนอรูปแบบกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน Classroom Action Research) ร่วมกับกลยุทธ์เพื่อลดภาวะถดถอยการเรียนรู้ คือ ใช้กระบวนการหล่อหลอมทางสังคมในครอบครัว (Family socialization) การเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active learning) การสร้างความเป็นพลเมืองที่ตื่นรู้ของนักเรียนและผู้ปกครอง (Active citizenship) รวมถึงการร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมการสอนและการเรียนรู้ (Co-creation of teaching and learning) เพื่อสร้างความตระหนักด้านคุณภาพการศึกษาควรจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม ยืดหยุ่น และหลากหลาย โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม รวมถึงปฏิรูปให้มีกระบวนการเรียนที่พัฒนาคนได้เต็มตามศักยภาพของมนุษย์

ผลการศึกษาสภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 7 ด้าน โดย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด การจัดสวัสดิการ ความปลอดภัยและสร้างขวัญกำลังใจ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครูและบุคลากรในโรงเรียนล้วนต้องทำหน้าที่จัดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะความสามารถ มีสมรรถนะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นคนเก่ง คนดี คนที่อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเป็นปกติสุข ตามเจตนารมณ์และเป้าประสงค์ของหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล และ คณะ (2565) ผลการวิจัยพบว่า การสร้างการยอมรับร่วมกันว่าการเปลี่ยนแปลง การสร้างความสำเร็จให้กับเป้าหมาย การผลักดันความสำเร็จให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างทีมงานส่งเสริมความร่วมมือ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม ทั้งนี้ อาจเพราะการปรับความคิดเชิงบวกต่อการจัดการเรียนรู้และสุขภาพของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต มีการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนรู้ จัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เสริมสร้างความคิดเชิงบวกในการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อ เทคโนโลยีให้แก่ผู้เรียน จัดตั้งระบบช่วยเหลือด้านสุขภาพจิต สังคม อารมณ์ของผู้เรียนขึ้นในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งทิภา สุขศรีพานิช และ คณะ (2565) พบว่า นักเรียนมีพื้นฐานความรู้แตกต่างกัน นักเรียนมีความต้องการและความถนัดแตกต่างกัน ผู้ปกครองขาดการส่งเสริมสนับสนุนหรือช่วยเหลือนักเรียน แต่เนื่องด้วยมีความครอบคลุมสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริงกับโรงเรียนขนาดเล็ก ข้อมูลครบถ้วน มีความชัดเจน เป็นขั้นตอน ใช้ภาษาเข้าใจง่ายสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง นำไปสู่การฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้

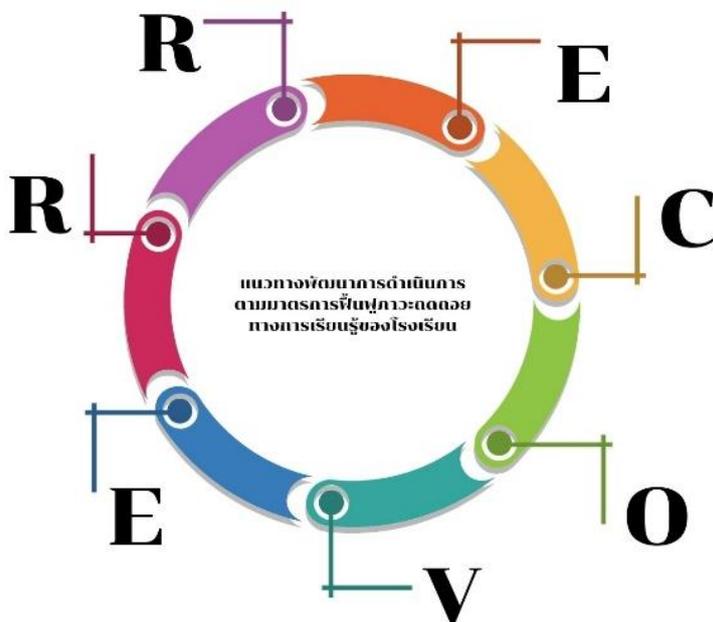
ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีแนวทางพัฒนาแต่ละด้าน โรงเรียนควรมีการประชุมวางแผนการออกแบบกระบวนการเรียนรู้ระหว่างครูและผู้บริหารโรงเรียนควรวางแผนและออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และบูรณาการด้วยวิธีที่หลากหลาย โรงเรียนควรมีการใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย โรงเรียนควรประเมินความพร้อมของผู้เรียนก่อนเรียน และปูพื้นฐานความรู้แก่ผู้เรียนก่อนเรียน และสอนเสริมเพิ่มเติมหลังเรียน และโรงเรียนควรยืดหยุ่น ปรับเพิ่ม ลด ขยาย เวลาในการจัดการเรียนรู้และปรับเปลี่ยนวิธีการประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2564) ผลการวิจัยพบว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทยก่อให้เกิดภาวะถดถอยเชิงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ รวมถึงความเสี่ยงต่อการออก

กลางคัน และโอกาสในการได้รับการศึกษาต่อของผู้เรียนอีกด้วยซึ่งเกิดขึ้นในหลายมิติและในหลายช่วงวัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ชวัญธารา พุ่มพฤษ และคณะ (2566) ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนออนไลน์ส่งผลต่อพัฒนาการด้านการศึกษาของนักเรียนทั้งในระยะสั้น เช่น การสร้างความกังวล ความเครียด ความแปลกแยกโดดเดี่ยว ภาวะซึมเศร้าหรือแม้แต่มิผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนลดลง และผลกระทบในระยะยาวต่อการพัฒนาทักษะของนักเรียนในช่วงต่อไปของชีวิต

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 4 ผลการความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีความเหมาะสม โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความเป็นไปได้โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ระบบการศึกษาที่ดีควรมีความยืดหยุ่น และปรับเปลี่ยนให้ทันสถานการณ์ ปัญหา ความท้าทาย และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2564) ผลการวิจัย พบว่า ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทยก่อให้เกิดภาวะถดถอยเชิงผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ด้านการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม พลศึกษา และสุขศึกษา ศิลปะ การงานอาชีพ และภาษาต่างประเทศ รวมทั้งภาวะถดถอยเชิงคุณลักษณะของการเรียนรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับความยืดหยุ่นผูกพันกับการเรียน ความพร้อม ความพยายามทุ่มเท การปรับตัว และแรงจูงใจในการเรียนรู้การเกิดความเครียด ความวิตกกังวลในการเรียนรู้และการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทักษะการปฏิบัติและทักษะทางสังคม รวมถึงความเสี่ยงต่อการออกกลางคัน และโอกาสในการได้รับการศึกษาต่อของผู้เรียนอีกด้วยซึ่งเกิดขึ้นในหลายมิติและในหลายช่วงวัย โดยเริ่มจากเด็กนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาที่พบว่าในมิติของความรู้ นั้น เด็กนักเรียนเกิดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ ด้านทักษะการอ่านและคณิตศาสตร์ คุณลักษณะของผู้เรียนที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ไม่กล้าตอบคำถาม การขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ และทักษะชีวิตสัมพันธภาพและการทำงานร่วมกับผู้อื่นลดลง ปัญหาเหล่านี้ล้วนมีสาเหตุมาจากรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ที่ทำให้เด็กนักเรียนขาดแรงจูงใจ ขาดความสนใจ และลดทอนความมั่นใจของนักเรียนลดลง นอกจากนั้นแล้วปัญหายังเกิดจากการขาดความเข้าใจและขาดการสนับสนุนของผู้ปกครอง รวมถึงสัมพันธภาพระหว่างครูกับนักเรียนที่ลดน้อยลง ตลอดจนความไม่พร้อมของสื่ออุปกรณ์และเทคโนโลยีในการเรียนรู้

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยทำให้เกิดองค์ความรู้ ซึ่งเป็นแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ดังแผนภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากภาพที่ 2 แสดงแนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 สามารถอธิบายโดยสังเขปได้ดังนี้

R: Redesigning new learning process หมายถึง การออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน

E: Empowering teachers and principals หมายถึง การเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา

C: Collaborating effective learning with stakeholders หมายถึง สร้างการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ชุมชน และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

O: Open educational resources หมายถึง พัฒนาค้นคว้าสื่อดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้แบบเปิดและเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา

V: Valuing positive attitudes and well-being หมายถึง สร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้และสุขภาพที่ดีของผู้เรียนทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต

E: Elevating learning with Edtech หมายถึง ยกกระตบการจัตการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

R: Regarding safety and welfare หมายถึง จัตสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญและ กำลังใจ

สรุป

สภาพปัจจุบันของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็น ด้านที่มีค่าสูงกว่าค่า โดยรวม ได้แก่ การสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัตการเรียนรู้และสขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสขภาพกายและ สขภาพจิต ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหาร ด้านการออกแบบกระบวนการจัตการเรียนรู้ใหม่ ที่ตอบสนองบริบทความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของผู้เรียน และด้านการยกกระตบการจัตการ เรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีอย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ แนวทางพัฒนาการดำเนินการตาม มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 ทั้ง 7 ตำบล มีทั้งสิ้น 35 แนวทาง และมีผลประเมินแนวทางพัฒนา โดยรวม พบว่า มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

สภาพปัจจุบันของการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน ด้านการเสริมพลังพัฒนาครูและผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการสร้างทัศนคติที่ดีต่อการจัตการเรียนรู้ และสขภาวะที่ดีของผู้เรียนทั้งสขภาพกายและสขภาพจิต ด้านการยกกระตบการจัตการเรียนรู้โดยใช้ เทคโนโลยีอย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ด้านการจัตสวัสดิการ ความปลอดภัย และสร้างขวัญ และกำลังใจ คือด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด ดังนั้น ผู้บริหาร สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูควรได้รับการพัฒนาควรส่งเสริม สนับสนุนครูเกี่ยวกับการจัตการ เรียนรู้ สร้างความตระหนักในการดำเนินการตามมาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของ โรงเรียนดีขึ้น

ผลจากการประเมินความต้องการจำเป็นของการพัฒนาแนวทางพัฒนาการดำเนินการตาม มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า มีจำนวน 4 ด้าน ที่มีค่าสูงกว่าค่าโดยรวม ดังนั้น ผู้บริหาร

สถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดการตระหนักรู้ในการพัฒนาตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน อย่างสร้างสรรค์ มีการพัฒนาผู้เรียนด้วยวิธีการใหม่ ๆ ในรูปแบบนวัตกรรมหรือโมเดล และ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ บทบาทหน้าที่ให้บุคลากรในโรงเรียนร่วมกันขับเคลื่อนพัฒนาการศึกษาให้ชัดเจน เพื่อนำไปแก้ปัญหาในชั้นเรียนต่อไป ควรนำแนวทางพัฒนาซึ่งเป็นผลจากการวิจัยไปใช้ดำเนินการในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้การพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้รับการพัฒนาและนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดการจัดการฟื้นฟูความรู้ และเกิดนวัตกรรมทางการบริหารที่มีประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้ได้ข้อค้นพบที่สำคัญ คือ แนวทางพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม โดยควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ สำหรับประเด็นในการวิจัยครั้งต่อไปควรทำวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อให้ได้ข้อมูลที่จะนำไปพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ที่เห็นภาพชัดเจนมากขึ้น หรือปัญหาและอุปสรรคต่อแนวทางการพัฒนาการดำเนินการตามมาตรฐานการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญธารา พุ่มพฤษ, กัมปนาท นาคบัว, ชยากร ทิพมาศ, นฤตม เอ่งฉ้วน และ สติรพร เขาวนชัย. (2566). การลดภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนไทยจากการเรียนการสอนออนไลน์ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช*, 2(1), 13-23. สืบค้นจาก <https://so16.tci-thaijo.org/index.php/EJ-NSTRU/article/view/498/335>
- ณัฐพล เขี่ยมสกุลนิล, พรรณนภา เชื้อบาง และ สุทธิรักษ์ พลอยบุตร. (2565). การศึกษารูปแบบการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โควิด-19 และปัจจัยที่มีผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษา ในสังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3. *T-VET Journal สถาบันการอาชีวศึกษาภาคเหนือ 3*, 7(13), 155-168. สืบค้นจาก <https://so01.tci-thaijo.org/index.php/TVETJournalIVEN3/article/view/262849>

- ทรงยศ รั้งสรรคัมณีนิล และ พร่อมพิไล บัวสุวรรณ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ เพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสมุทรปราการ. *วารสารรัชต์ภาคย์*, 17(53), 120-138. สืบค้นจาก <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/RJPJ/article/view/263747>
- รุ่งทิวา สุขศรีพานิช, อุดมลักษณ์ กุลศรีโรจน์ และ สิทธิกร สุมาลี. (2565). แนวทางการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning loss) สำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 9(3), 518-531. สืบค้นจาก <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/267858>
- วิชา ชันติบุญญาบุรีรักษ์ และ ชนิตา มิตรานันท์. (2566). ภาวะถดถอยทางการเรียนรู้หลังสถานการณ์การแพร่ระบาด COVID-19 ของผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนเรียนรวม: ปัญหาและการช่วยเหลือ. *วารสารครุศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี*, 5(1), 83-100. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edudru/article/view/261491/177933>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2566). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก <https://shorturl.asia/IU8uL>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2. (2567ก). *ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก https://data.bopp-obec.info/emis/school.php?Area_CODE=4802
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *รายงานผลการศึกษภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19 : สภาพการณ์ บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้*. สมุทรปราการ: เอส.บี.เค.การพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565ก). *การศึกษภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19* : กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565ข). *มาตรการฟื้นฟูภาวะถดถอยทางการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565ค). *รายงานการประชุมสัมมนา ผลการเรียนรู้ของเด็กในสถานการณ์โควิด-19 : ข้อค้นพบ และข้อเสนอแนะ*. กรุงเทพฯ: สำนักเลขาธิการสภาการศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *ถอดบทเรียนการแก้ไขภาวะถดถอยทางการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 10 มกราคม 2567, จาก http://academic.obec.go.th/web/images/document/1677744507_d_1.pdf

- สิริพรชัย บัวทองกุลรัตน์, คักตินาภรณ์ นันท์ และ สุชาติ บางวิเศษ. (2567). การบริหารงานวิชาการในภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาหนองบัวลำภู. *วารสารสังคมศาสตร์บูรณาการ*, 4(10), 1-12. สืบค้นจาก <https://ojs.mbuslc.ac.th/index.php/issj/article/view/250>
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อภิขญา ด่านอุดม และ นันทิมา นาคาพงศ์ อัศวรักษ์. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ (Learning Loss) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. *Journal of Modern Learning Development*, 9(1), 246-263. สืบค้นจาก <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/article/view/264155>
- อิทธิพัทธ์ สุวทันพรกุล, มนตา ตูลย์เมาะการ และ พนิดา ศกุนตนาถ. (2565). *การศึกษาภาวะถดถอยทางการเรียนรู้ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานการณ์โควิด-19: สภาพการณ์บทเรียน และแนวทางการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- Education Development Trust. (2020). *Learning Loss, Learning Gains and Wellbeing: A Rapid Evidence Assessment*. Retrieved January 15, 2024, from <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED615066.pdf>
- United Nations Children’s Fund (UNICEF). (2022). *Where are we on Education Recovery?*. Retrieved January 15, 2024, from <https://www.unicef.org/reports/where-are-we-education-recovery>